

Magistrát města Mladá Boleslav
Odbor stavební a rozvoje města – oddělení památkové péče
Komenského náměstí 61, 293 01 Mladá Boleslav

Č.j.: OStRM – 30356/2021/PP/MoBu/ 5-91

V Mladé Boleslavi dne 21. 4. 2021

☎ 326 716 242

E-mail: buresova@mb-net.cz

Muzeum Mladoboleslavska, příspěvková organizace
Staroměstské náměstí 1
293 01 Mladá Boleslav

ZÁVAZNÉ STANOVISKO

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města - oddělení památkové péče jako příslušný výkoný orgán státní památkové péče (dále jen „správní orgán“) posoudil žádost vlastníka nemovitosti //dle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“) // Středočeského kraje (IČO 70891095), se sídlem Zborovská 81/11, 150 00 Praha 5, kde správu nemovitosti vykonává Muzeum Mladoboleslavska (IČO 00353639), se sídlem Staroměstské náměstí 1, 293 01 Mladá Boleslav, ze dne 12. 4. 2021 ve věci: **„Oprava havarijního stavu třech komínů na mladoboleslavském hradě“** čp. 1 na Staroměstském náměstí v Mladé Boleslavi, který leží na p. č. st. 110 v k. ú. Mladá Boleslav a je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod r.č.: 23171/2-1654 a zároveň se nachází na území městské památkové zóny Mladá Boleslav, jejíž území bylo vyhláškou Ministerstva kultury České republiky č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny, ze dne 10. září 1992 prohlášeno městskou památkovou zónou, a po písemném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj. NPÚ-321/85389/2021 ze dne 16. 4. 2021 (správní orgán obdržel dne 16. 4. 2021), **vydává** podle ustanovení § 44a/ památkového zákona a ustanovení § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), podle ustanovení § 14 odst. 3 památkového zákona toto **závazné stanovisko**:

Přílohou žádosti byla fotodokumentace a jednoduchý popis opravy: doplnění chybějících cihel, nanesení jádrové omítky a štuku včetně penetrace a provedení nátěru. Oprava se týká třech komínů, které se nachází ve střešní rovině nad dvorním průčelím jižního křídla. Na zdění budou použity plné cihly se zdící maltou Cemix, jádrová omítka je navržena Cemix, štuk Cemix a nátěrová barva Keim.

Oprava třech komínů na hradě čp. 1 na Staroměstském náměstí v Mladé Boleslavi, p. č. st. 110 v k. ú. Mladá Boleslav, je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustná za následujících podmínek:

- 1) **Soudržné části zdiva komínů a omítek zůstanou zachovány, nebude do nich zasahováno, pouze v chybějících částech budou doplněny. Komíny budou opraveny ve stávajících tvarech, včetně řešení komínových hlav. Omítky budou doplněny užitím tradičních řemeslných postupů. Omítka bude ošetřována postřikem vodou, bude jednovrstvá, dřevem stažená a hrany budou jemně strženy.**

- 2) Malta pro zdění, spárování i omítání bude vápenná nebo modifikovaná vápenná. Maximální množství hydraulického pojiva užitého do malty pro opravu omítek bude v nezbytných případech do pěti hmotnostních procent. Nátěr bude vápenný a nebude hydrofobní a ani nebude následně hydrofobizován.

Předmětem koordinace odborného památkového dozoru dle § 34 odst. 1 písm. b) památkového zákona bude také:

- ověření finálních barevných nátěrů na vzorcích na fasádě (min. 0,5 x 0,5 m)
- ověření rozsahu opravovaného zdiva - přezdívaného a způsobu opravy komínových hlav

Odůvodnění

Podle ustanovení § 14 odst. 1 památkového zákona byla dne 12. 4. 2021 podána vlastníkem nemovitosti Středočeským krajem (IČO 70891095), se sídlem Zborovská 81/11, 150 00 Praha 5, kde správu nemovitosti vykonává Muzeum Mladoboleslavska (IČO 00353639), se sídlem Staroměstské náměstí 1, 293 01 Mladá Boleslav, žádost o vydání závazného stanoviska ve věci: „Oprava havarijního stavu třech komínů na mladoboleslavském hradě“ čp. 1 na Staroměstském náměstí v Mladé Boleslavi, který leží na p. č. st. 110 v k. ú. Mladá Boleslav a je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod r.č.: 23171/2-1654 a zároveň se nachází na území městské památkové zóny Mladá Boleslav, jejíž území bylo vyhláškou Ministerstva kultury České republiky č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny, ze dne 10. září 1992 prohlášeno městskou památkovou zónou. Přílohou žádosti byla fotodokumentace a jednoduchý popis opravy: doplnění chybějících cihel, nanesení jádrové omítky a štku včetně penetrace a provedení nátěru. Oprava se týká třech komínů, které se nachází ve střešní rovině nad dvorním průčelím jižního křídla. Na zdění budou použity plné cihly se zdící maltou Cemix, jádrová omítka je navržena Cemix, štuk Cemix a nátěrová barva Keim.

Někdejší raně středověký a posléze gotický hrad byl výrazně přestavěn v polovině 16. století a koncem 18. století na kasárna. Hrad stojí na strmé ostrožně na jihozápadním konci města. Jádro hradu tvoří dvoukřídlá gotická část na jižní straně, k níž je na severu připojeno nižší barokní křídlo. Nepravidelné nádvoří obklopené ze tří stran budovami uzavírá ze severovýchodu ohradní zeď s branou. Jižně od hradu vystupuje z ostrožny o něco níže ležící opevněná bašta nazývaná také parkán. Komíny jsou tři a nachází se ve střešní rovině nad dvorním průčelím jižního křídla. Komíny jsou zděné, omítané, opatřené nátěrem v odstínu bílé. Ukončuje je výrazně rozšířená hlavice nad římsou v koruně nad přímými vyzdívkami komína. V rovině krytiny jsou komíny opatřeny oplechováním. Dnešní stav komínů je důsledkem působení povětrnosti. Poruchy jsou lokální, především na hlavici komínů jsou opadané omítky. Dle poskytnutých fotografií se zdivo v přímých částech komínů jeví poškozené velmi málo, téměř bez nutnosti jeho doplnění. Hlavice komínů, především v jejich zúžení se jeví poškozené, s chybějícím stavivem větší hloubky.

První zmínky o městě Mladá Boleslav se objevují v rozmezí 11. - 12. století. V sousedství hradiště vzniklo několik sídelních seskupení, z nichž lze určit tzv. Podolec po jihovýchodní straně historického jádra a staré sídelní jádro při severovýchodním nároží ohrazené části s kostelem sv. Jana Křtitele. Mezi hodnoty města patří dochovaný půdorys historického jádra a předměstí, boleslavský hrad (do jehož podoby výrazně zasáhlo období gotiky) a děkanský kostel. Expanze Boleslavi se projevila založením tzv. Nového Města

z roku 1528 na severovýchod historického jádra. Nový sídelní celek má výrazně rostlý charakter. Architektonický vzhled města s rozsáhlými předměstími dokumentuje nejlépe perokresba od J. Willenberga z roku 1602, tedy dva roky poté, kdy byla Mladá Boleslav povýšena mezi královská města.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 výše citovaného památkového zákona bylo ve věci k předmětnému záměru vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze čj. NPÚ-321/85389/2021 ze dne 16. 4. 2021 (správní orgán obdržel dne 16. 4. 2021). Ve svém vyjádření tato odborná organizace záměr vlastníka hodnotí tak, že je v souladu se zájmem ochrany uvedených kulturně historických hodnot za následujících podmínek:

- 1) *Soudržné části zdiva komínů a omítek zůstanou zachovány, nebude do nich zasahováno, pouze v chybějících částech budou doplněny. Komíny budou opraveny ve stávajících tvarech, včetně řešení komínových hlav. Bude upřesněn rozsah opravovaného zdiva – přezdívaného a způsob opravy komínových hlav, který bude předložen k projednání a schválení orgánu památkové péče. Omítky budou doplněny užitím tradičních řemeslných postupů. Omítka bude ošetřována postřikem vodou. Omítka bude jednovrstvá, dřevem stažená a hrany budou jemně strženy.*
- 2) *Malta pro zdění, spárování i omítání bude vápenná nebo modifikovaná vápenná. Maximální množství hydraulického pojiva užitého do malty pro opravu omítek bude v nezbytných případech do pěti hmotnostních procent. Nátěr bude vápenný a nebude hydrofobní a ani nebude následně hydrofobizován.*
- 3) *Před realizací finálních barevných nátěrů budou těsně vedle sebe provedeny na fasádě barevné vzorky uvažovaných barev (min. 0,5 x 0,5 m), které budou předloženy k odsouhlasení orgánu památkové péče.*

V souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu byla žadatelům před vydáním rozhodnutí v předmětné věci dána možnost vyjádřit se k podkladům dopisem č.j.: OStRM-30356/2021/PP/MoBu/4 ze dne 19. 4. 2021. Žadatel se k podkladům vyjádřil e-mailovou korespondencí ze dne 21. 4. 2021 a souhlasil s vydáním závazného stanoviska.

V souladu s ust. § 14 odst. 3 památkového zákona je správní orgán povinen vycházet ze současného stavu poznání kulturně historických hodnot, které je nezbytné zachovat při umožnění realizace zamýšleného záměru. U kulturní památky jsou chráněny ty hodnoty, pro které byla kulturní památka prohlášena, nesmí být způsobené nepříznivé změny stavu kulturní památky nebo jejího prostředí. Vlastník kulturní památky je povinen na vlastní náklad pečovat o její zachování, udržovat ji v dobrém stavu a chránit ji před ohrožením, poškozením, znehodnocením nebo odcizením. Kulturní památku je povinen užívat pouze způsobem, který odpovídá jejímu kulturně politickému významu, památkové hodnotě a technickému stavu. Předmětem památkové ochrany kulturních památek je objekt jako celek, zejména jeho historické vodorovné a svislé konstrukce (zdivo, klenby, trámové stropy, krov, včetně všech historických prvků a detailů), ale i veškeré autentické konstrukce a prvky nenosné a výplňové (schodiště včetně zábradlí, fasády, střešní krytina, okenní, dveřní a vratové výplně, podlahy, podhledy, vnější i vnitřní omítky, dlažby, obklady, včetně všech autentických historických prvků a detailů). Dochované zdivo komína včetně omítek jsou autentickými prvky, nesoucí stavebně historické hodnoty, a jejich zachování je důležité, protože všechny dochované historické části se podílí na zachování památkové hodnoty stavby. Původní technologie musí při opravě zachována. Omítka bude rosena z důvodu zvýšení její pevnosti, proto byla stanovena podmínka č. 1. Zachování historických materiálů a technologií, užitých na tomto objektu, zajistí jeho věrohodný vzhled. Požadavek použití vápenných malt a vápenných fasádních nátěrů vyplývá z povahy historické stavby, kde byla tato

technologie použita a je tedy třeba při opravě dodržet shodné materiálové složení, které zajistí také totožný vzhled kulturní památky. V žádosti uvedené omítky Cemix mohou být s vyšším obsahem cementu, které jsou pro historické stavby nevhodné, proto byla stanovena podmínka č. 2. Část podmínky č. 1 a podmínka č. 3 z vyjádření odborné organizace nebyla správním orgánem do výroku převzata, neboť se nejedná konkrétně dané podmínky, ale předmět koordinace odborného památkového dozoru. Zhotovení fyzických vzorků barevnosti a jejich ověření zástupci památkové péče je pro zodpovědné posouzení žádoucí, neboť působení jednotlivých barev je závislé na struktuře podkladu, velikosti provedených vzorků, i na konkrétních světelných poměrech lokality, v jakých se má finální barevnost vyskytovat. Proto není možné přesnou barvu určit přímo ze vzorníku, ale je nutno zhotovit fyzické vzorky přímo na místě. Totéž platí i pro ostatní použité materiály, jejichž vzájemného harmonického působení lze docílit jedině posouzením všech vzorků společně na místě. Technický stav komínů a rozsah obnovy je třeba ověřit v rámci koordinovaného odborného dozoru, aby byly zachovány nepoškozené části komínů včetně autentických omítek. Komínová hlava mohla být původně provedena z tvarovaného staviva cihelného nebo kamenného a doplněna omítkou.

Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města - oddělení památkové péče, který záměr posoudil, vyhodnotil výše uvedené podklady a po provedeném řízení ve věci rozhodl v souladu s vyjádřením odborné organizace a s platnou právní úpravou tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí.

Toto závazné stanovisko nenahrazuje příslušný správní úkon oddělení stavebního úřadu a úřadu územního plánování, odboru stavebního a rozvoje města Magistrátu města Mladá Boleslav, ve smyslu stavebního zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Poučení o opravném prostředku

Proti tomuto závaznému stanovisku nelze v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 správního řádu, podat samostatné odvolání, neboť tento úkon není samostatným rozhodnutím. Pokud toto závazné stanovisko znemožňuje vyhovět výše uvedené žádosti, příslušný stavební úřad v souladu s ust. § 149 odst. 3 správního řádu nebude provádět další dokazování a žádost zamítne. Až proti rozhodnutí příslušného stavebního úřadu je možné podat odvolání, které umožní, aby bylo v souladu s ust. § 149 odst. 4 správního řádu přezkoumáno toto závazné stanovisko.

Ing. Monika Burešová
vedoucí oddělení památkové péče

Na vědomí: Magistrát města Mladá Boleslav, odbor stavební a rozvoje města – stavební úřad
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze